

Гриценко Лариса Олександрівна

Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики технологічної освіти факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Контактна інформація

Службова адреса: ауд. 213, корпус №3, вул. Остроградського, 2, кафедра теорії і методики технологічної освіти факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Службовий телефон: (0532) 56-31-58

e-mail: grycenko_l@ukr.net

grycenko@gsuite.pnpu.edu.ua

Трудова і професійна діяльність

Закінчила Полтавський інженерно-будівельний інститут (1982р.) – диплом спеціаліста, серія ЖВ-І №10468939, спеціальність «Архітектура», здобула кваліфікацію архітектора. У 2020 році закінчила магістратуру Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка за спеціальністю 014 Середня освіта, освітньо-професійна програма «Середня освіта (Трудове навчання та технології)», здобула кваліфікацію магістра середньої освіти (трудове навчання та технології), учителя трудового навчання та технологій, викладача спеціальних дисциплін у вищій школі (серія М20 №169641).

У 1982 році почала працювати на факультеті загальноінженерних дисциплін Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка;

1982–1986 р. р. – старший лаборант кафедри трудового навчання;

1986– 1988 р. р. – асистент кафедри трудового навчання; 1988–

1992 р. р. – асистент кафедри загальнотехнічних дисциплін;

1992–2001 р. р. – старший викладач кафедри загальнотехнічних дисциплін і безпеки життєдіяльності;

2001–2004 р. р. – старший викладач кафедри трудового навчання і креслення;

2004 р. – доцент кафедри теорії та методики трудового та професійного навчання.

У 2006 році отримала звання доцента кафедри теорії та методики трудового та професійного навчання (у 2007 році перейменована на кафедру теорії і методики технологічної освіти).

Працюю доцентом кафедри теорії і методики технологічної освіти.

Нагороди

Відзначена почесною грамотою Полтавської обласної державної адміністрації (2009 р.); грамотою Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (2009 р.); грамотою Головного управління освіти і науки України (2010, 2011 р. р.); грамотою Української інженерно-педагогічної академії; подякою Полтавського обласного інституту

післядипломної педагогічної освіти імені М. В. Остроградського (2012 р.); подякою Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені М. В. Остроградського (2012 р.); почесною грамотою Полтавської обласної державної адміністрації (2013 р.); золотою медаллю за розробку технічних рішень пожиттєзабезпеченню замських екобудинків на IX міжнародному салоні винаходів і нових технологій «Новое время» (м. Севастополь, 2013р.); подякою Міністерства освіти і науки України (2018 р.); грамотою Департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації (2018, 2019 р.); грамотою Міністерства освіти і науки України (2021 р.); почесною грамотою виконавчого комітету Полтавської міської ради (2023 р.).

Навчальна і методична робота

Заступник голови підкомісії з методичної діяльності науково-методичної комісії вченої ради Полтавського національного університету імені В. Г. Короленка.

Гарант освітньо-професійної програми «Середня освіта. Трудове навчання та технології», член робочої групи з розробки/оновлення освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Дизайн)».

Викладаю обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни циклу професійної підготовки.

Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: «Креслення та комп'ютерна графіка», «Методика навчання креслення», «Основи проєктування та моделювання», «Малюнок і основи композиції», «Основи наукових досліджень», «Теорія і методика трудового навчання та технологій», «Теорія і методика позашкільної освіти»; «Нарисна геометрія та креслення»; «Інженерна та комп'ютерна графіка», «Теорія і методика професійної освіти», «Малюнок і основи композиції»; «Малюнок та живопис», «Архітектурно-дизайнерське матеріалознавство», «Організація архітектурно-дизайнерської діяльності».

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти: «Наукові основи проєктно-технологічної діяльності», «Педагогічне проєктування освітньо-наукового середовища», «Консультаційний тренінг профорієнтаційної роботи».

Пройшла навчання за сертифікатними програмами:

- «Медіаграмотність для освітян» обсяг 60 год. (2021 р.);
- «Освітні інструменти критичного мислення» обсяг 60 год. (2021 р.).
- «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів» 60 год. (2022 р.).
- «Впровадження інновацій в школах» 60 год. (2022 р.).
- «Дизайн-мислення в школі» 30 год. (2022 р.).
- «Інформаційна гігієна під час війни» 15 год. (2022 р.).
- «Навчання з попередження ризиків від вибухонебезпечних предметів» 30 год. (2022 р.).
- «Освіта для всіх: різноманітність, інклюзія та фізичний розвиток» 30 год. (2022 р.).
- «Перша домедична допомога в умовах війни» 15 год. (2022 р.).
- «Підвищення кваліфікації педагогічних працівників: нові вимоги і

можливості» 15 год. (2022 р.).

- «Протидія та попередження булінгу (цькуванню) в закладах освіти 80 год. (2022 р.).

- «Шкільне життя онлайн» з циклу онлайн-курсів «30 років до Нової української школи: навчаємо громадянина» 30 год. (2022 р.).

- Післядипломне міжнародне стажування «Міжнародні проекти: написання, аплікування, управління та звітність» Університет Суспільних наук (UNS) у м. Лодзь у співпраці з Фундацією Central European Academy Studies and Certifications (CEASC) (6 кредитів ЄКТС/180 год., березень-серпень 2020 р.). Сертифікат №2020/08/949.

Наукова робота

У 2004 році захистила кандидатську дисертацію на тему: «Формування графічних понять в учнів 8-9-х класів на уроках креслення» (науковий керівник: В. К. Сидоренко, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України) в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова за спеціальністю 13.00.02 – теорія і методика навчання креслення.

З 2008 р. по 2015 р. – член спеціалізованої вченої ради К.44.053.01 із захисту кандидатських дисертацій у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка. З 2015 р. по 2021 р. - член спеціалізованої вченої ради К44.053.02 у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка.

Під керівництвом Лариси Гриценко виконується 4 дисертаційні роботи. Захищена дисертаційна робота (2023 р.) Лисенко Лариси – диплом доктора філософії (Н23 №000782).

Науково-дослідний доробок: 4 патенти на корисну модель: №63136 «Модифікована деревина для деталей тертя», 2011 р.; №63135 «Спосіб електроерозійного притирання клапанів»; № 77850 «Кутер для приготування м'ясного фаршу», 2013 р.; №76808 «Спосіб приготування сирної маси на основі змішувача-апарата», 2013 р.; 7 авторських свідоцтв: свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір ужиткового мистецтва: №66399 «Декоративне панно «Свято Березині» (2016 р.); свідоцтво про реєстрацію авторського права на службовий твір № 94380 «Освітня сертифікатна програма «Писанкарство» (2019 р.); свідоцтво про реєстрацію авторського права збірки творів ужиткового мистецтва № 98059; «Петриківський розпис» (2020 р.); свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір ужиткового мистецтва декоративне панно № 98060 «Писанки регіонів України» (2020 р.); свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір ужиткового мистецтва декоративне панно №98061 «Дерево життя» (2020 р.); свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір ужиткового мистецтва №98060 «Декоративне панно «Писанки регіонів України» (2020 р.); свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір ужиткового мистецтва №113646 «Декоративна писанка «Полтавська зірка»» (2022 р.).

Автор навчальних посібників для самостійної роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: «Нарисна геометрія» (2016 р.), «Інженерна та комп'ютерна графіка» (2017 р.), «Креслення» (2018 р.).

Автор колективних монографій: «Актуальні питання графічної підготовки

зкладах загальної середньої освіти» (2018 р.), «Полтавська школа етнодизайну» (2020 р.); сертифікатної освітньої програми «Писанкарство» (2021).

Постійний учасник організації та проведення міжнародних, загальнодержавних науково-практичних конференцій, семінарів: член оргкомітету з організації роботи: Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 20-ій річниці Проекту відродження Сорочинського ярмарку: «Сорочинський ярмарок – історична пам'ятка ярмаркування в Україні» (22 серпня 2018 р.); II Міжнародний конгрес «Етнодизайн: Європейський вектор розвитку і національний контекст» (16-18 жовтня 2013 р.), III Міжнародного конгресу «Етнодизайн у контексті українського національного відродження та європейської інтеграції» (4-6 листопада 2015 р.), IV Міжнародного конгресу «Етнодизайн: пошуки українського національного стилю (Полтава – Петриківка) 4 – 8 жовтня 2017 р. та V Міжнародного конгресу «Європейський вектор розвитку українського етнодизайну» (25-27 листопада 2019 р.).

Гриценко Л.О. – автор і співавтор понад 130 наукових праць.

Постійний експерт обласного турніру з креслення серед учнів 8-11 класів. Член журі: Всеукраїнської міжвузівської олімпіади з нарисної геометрії, III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з трудового навчання (технологій), I та II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з трудового навчання; керівництво студентською науковою групою за проблемою «Педагогічні основи процесу формування понять учнів в опануванні графічною грамотою»: студенти пишуть і успішно захищають наукові роботи, беруть участь у предметних олімпіадах, конкурсах.

Організаційна робота

Член Всеукраїнської асоціації наукових і практичних працівників технологічної освіти; член Спілки дизайнерів України; голова зборів трудового колективу факультету технологій та дизайну; член вченої ради університету та факультету технологій та дизайну; куратор академічних груп денної форми навчання.

ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ 2019-2023 р.р.

2023 рік

1. Горінчой Р., **Гриценко Л.** Використання сучасних інформаційних технологій у процесі формування графічної культури учнів 8-9 класів на уроках технологій. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 1. 2023. С. 139-146.*

DOI: <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2023-1-1-139-146>

<https://pedagogy.bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/06/16.pdf>

2. **Гриценко Л.**, Поляков С. Використання інтерактивних засобів навчання у проектно-технологічній діяльності учнів. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 2. 2023. С. 253-268.*

DOI: <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2023-1-2-253-267>

<https://drive.google.com/file/d/19DMuHZdWzvilCsRLaL4YWQMC0Qhmo7dR/view>

3. **Гриценко Л.**, Бойко В. Графічна компонента у структурі підготовки майбутнього фахівця професійної освіти. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2023. Випуск 208. С. 111-117.*

Інформація про наукові бази: Index Copernicus international (ICI) - ICV 2016:5423

DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2023-1-208-111-117>

<https://pednauk.cuspu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/1371/1325>

4. Горінчой Р., **Гриценко Л.** Крос-педагогіка як ефективний інструмент формування графічної культури учнів на уроках технологій. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка.* 2023. №1. С. 249-256.

DOI: <https://doi.org/10.25128/2415-3605.23.1.31>

<http://nzp.tnpu.edu.ua/article/view/284295>

Збірник зареєстровано в міжнародних періодичних видань та базах даних: *Index Sjernicus, Google Scholar*

5. **Л. Гриценко**, Р. Горінчой. Психолого-педагогічні умови формування художньо-графічних умінь у здобувачів освіти 8 класів на уроках технологій. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Наукове видання. Збірник наукових праць педагогічні науки.* Випуск 3 (50), 2022. Частина 2. С. 238-245

DOI: 10.31376/2410-0897-2022-3-50-238-245

<https://drive.google.com/file/d/10IIDqgo0kkm657ozmGtGj3MSaJCHosFe/view>

6. **Гриценко Л.**, Ляшенко С. Вплив мислительних та практичних дій на формування понять учнів 8-9-х класів з предмета «Трудове навчання». *"Молодь і ринок": науково-педагогічний журнал.* №6-7 (214-215) червень-липень, 2023. С. 116-120.

7. **Лариса Гриценко**, Світлана Ляшенко. Інноваційні підходи до формування ключових компетентностей учнів у контексті трудового навчання. *Ukrainian professional education = Українська професійна освіта: науковий журнал /* Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2023. Вип. 13. С. 44-51.

DOI: <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2023.13.289938>

<http://upecnpu.pnpu.edu.ua/article/view/289938>

8. Голянд І. С., **Гриценко Л. О.**, Мокляк В. М., Тропіна М. А. Педагогічні умови формування цифрових компетентностей фахівців в інформаційно-освітньому середовищі. *Наукові записки малої академії наук України* 1 (26) 2023. С. 27-38

Error: DOI Not Found 10.51707/2618-0529-2023-26-04

<http://doi.org/10.51707/2618-0529-2023-26-04>

9. Сергій Поляков, **Лариса Гриценко**. Використання додатку AugmentedClass для розвитку графічної компетентності учнів 5-7 класів у процесі створення проєктів доповненої реальності. *Ukrainian professional education = Українська професійна освіта: науковий журнал /* Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2023. Вип. 13. С. 51-60.

DOI: <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2023.13.289939>

<http://upecnpu.pnpu.edu.ua/article/view/289939>

10. Тетяна Саєнко, **Лариса Гриценко**, Олена Перепелиця. Художньо-творчі проєкти у професійно-особистісному становленні майбутніх учителів образотворчого мистецтва і технологій. *Естетика і етика педагогічної дії: зб. наук. пр. /* Ін-т пед. освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава; Київ, 2023. Вип.28. – С. 174-185.

DOI: <https://doi.org/10.33989/2226-4051.2023.28.293180>

<http://aesthetichpedaction.pnpu.edu.ua/article/view/293180>

2022 рік

11. Гриценко Л., Срібна Ю. Особливості методики викладання освітніх компонентів художньо-дизайнерського спрямування майбутнім здобувачам вищої освіти. *Витоки педагогічної майстерності: журнал /* Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2022. Випуск 29. С. 97-106. (Серія «Педагогічні науки»).

12. Гриценко Л., Саєнко Т. Вивчення традицій народної творчості України в закладах позашкільної освіти ISSN: 2524-2474 (Print); 2524-2482 (Online). *Педагогічні науки.* 2022. № 79. С. 129-135.

13. Гриценко Л., Срібна Ю. Методичні аспекти формування графічної компетентності майбутнього вчителя трудового навчання та технологій при вивченні предметів професійної

підготовки. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 1. Бердянськ : БДПУ. 2022. С. 91-104.*

14. Гриценко Л., Срібна Ю. Методика реалізації інтегративного підходу в шкільній технологічній освіті. *"Молодь і ринок": науково-педагогічний журнал. №7-8 (205-206), 2022. С. 107-113.* (<http://mir.dspu.edu.ua/article/view/267342/263229>)

15. Горінчой Р., Гриценко Л. Психолого-педагогічні умови формування художньо-графічних умінь у здобувачів освіти 8 класів на уроках технологій. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Наукове видання. Збірник наукових праць. Педагогічні науки. № 3 (50), 2022. Частина 2. С. 238-245.*

2021 рік

16. Бойко В., Гриценко Л., Негай Г., Страшко Л. Особливості формування творчих компетентностей майбутніх фахівців технологій, дизайну і архітектури у візуально насиченому освітньому просторі. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Бердянськ : БДПУ. 2021. Вип. 3. С. 26-36.*

DOI: 10.31494/2412-9208-2021-1-3-26-35

<https://pedagogy.bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2022/02/%D0%9D%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%96-%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA-3-2021.pdf>

17. Бойко В., Гриценко Л. Методичні аспекти графічної підготовки майбутніх інженерів-механіків засобами комп'ютерного моделювання: щомісячний науково-педагогічний журнал. Молодь і ринок. 2021. № 10 (196). С. 151-157.

DOI: [10.24919/2308-4634.2021.248816](https://doi.org/10.24919/2308-4634.2021.248816)

2020 рік

18. Гриценко Л., Крицька І., Цина А., Зміст, структура та концептуальні засади формування громадянської відповідальності учнів у трудовому навчанні. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Бердянськ : БДПУ. 2020. Вип. 1. С. 146-155.*

DOI: 10.31494/2412-9208-2020-1-1-146-154

<https://pedagogy.bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/05/17.pdf>

19. Гриценко Л. Методичні аспекти формування проектно-технологічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання та технологій. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Наукове видання. Збірник наукових праць. Педагогічні науки. – № 3 (44), 2020. С. 106-115.*

DOI: 10.31376/2410-0897-2020-3-44-106-115

<https://drive.google.com/file/d/11bUz0izFMsRRjIQaT6zZKStMyE4W2RDD/view>

20. Гриценко Л., Страшко Л. Реалізація методологічного принципу системності навчання у процесі графічної підготовки фахівців технологій і дизайну. *Молодь і ринок. № 1 (187), 2021 С. 97-112.*

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2021.228339>

<http://mir.dspu.edu.ua/article/view/228339>

2019 рік

21. Гриценко Л., Страшко Л. Семантичні та графічні особливості гуцульської та полтавської писанок. *Полтавська школа етнодизайну: кол. монографія / кол. авторів: Степаненко М. І., Антонович Є. А., Бутенко В. Г., та ін. Полтава: видавництво "Астроя", 2020. С. 112-124.*

22. Гриценко Л. О., Страшко Л. М. Взаємозв'язок художньо-графічної професійно-педагогічної компетентності у підготовці фахівців технологій та дизайну. *Витоки: Зб. наук. праць. Полтавського нац. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка. Вип. 24. 2019. С. 67-71.*

DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2019.24.194634>